

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR – 4101-01-04/2013

P/13/165

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

ul. Łobzowska 67, 30-038 Kraków

T +48 12 342 34 00, F +48 12 342 34 44

lkr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/165 – Usuwanie przez powiaty pojazdów i prowadzenie parkingów strzeżonych dla tych pojazdów
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontrolerzy	1. Wojciech Zdasień, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 83869 z 25 kwietnia 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2) 2. Tadeusz Jasiński, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 83870 z 25 kwietnia 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 3-4)
Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu, ul. Jagiellońska 33, 33-300 Nowy Sącz, regon 491893180 zwane dalej „Starostwem”.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jan Golonka, Starosta Nowosądecki (dowód: akta kontroli str. 8)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości ¹ , sposób zapewnienia realizacji zadań wynikających z art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym, tj. przekazanie tych zadań do wykonania Powiatowemu Zarządowi Dróg w Nowym Sączu oraz nadzór nad wykonaniem tych obowiązków w zakresie usuwania pojazdów z dróg i prowadzenia parkingów strzeżonych dla tych pojazdów w okresie od 21 sierpnia 2011 r. do końca 2012 r.
Uzasadnienie oceny ogólnej	Starosta do wykonywania wymienionych wyżej zadań wyznaczył podmioty oraz przekazał 5 lipca 2011 r. dyrektorowi Powiatowego Zarządu Dróg (PZD) upoważnienie do realizacji działań wynikających z zadań Starosty określonych w art. 130a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym ² . Starosta nie określił jednak w sposób szczegółowy zasad wykonywania tych zadań, w tym dokonywania rozliczeń finansowych za wykonane usługi ze wskazanymi podmiotami prywatnymi. W wyniku tego, w okresie od 21 sierpnia 2011 r. do końca 2012 r., wyznaczone podmioty wprawdzie zapewniły realizację zadań z zakresu usuwania z drogi i przechowywania pojazdów, jednak opłaty z tego tytułu nie stanowiły dochodów Starostwa Powiatowego w Nowym Sączu, wbrew postanowieniom art. 130a ust. 6e ustawy Prawo o ruchu drogowym. Ponadto, Starosta w zakresie realizacji obowiązków wynikających z art. 130a przytoczonej wyżej ustawy nie wykonywał czynności nadzorczych nad PZD.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. z 2012 r. poz. 1137 ze zm.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Przygotowanie powiatu do realizacji zadań związanych z usuwaniem pojazdów z drogi

Opis stanu
faktycznego

- 1.1. Zarządzeniem nr 29/2009 z 11 grudnia 2009 r. w sprawie wyznaczenia jednostek do usuwania pojazdów z drogi oraz wyznaczenia parkingów strzeżonych na usuwane z drogi pojazdy, Starosta wskazał trzy podmioty prywatne (Stanlak-Opoka, Mechanika Pojazdowa SAP, PHU Płak) do wykonywania tych czynności w latach 2010-2012.

(dowód: akta kontroli str. 65)

W dniu 5 lipca 2011 r. Starosta upoważnił p. Adama Czerwińskiego – dyrektora PZD, do wykonywania obowiązków przewidzianych dla Starosty w art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym. Czynności z tego zakresu nie przypisano żadnemu pracownikowi Starostwa Powiatowego.

(dowód: akta kontroli str. 17, 61)

Starostwo bezpośrednio nie informowało Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu, (obejmującej swoim działaniem również teren powiatu nowosądeckiego) o podmiotach wyznaczonych do usuwania pojazdów z dróg oraz ich przechowywania na podstawie art. 130a ustawy prawo o ruchu drogowym. Powiadomienia takie zostały przesyłane przez dyrektora PZD pismami z 21 grudnia 2009 r. oraz 7 stycznia 2013 r. Dane wykonawcy tych usług zostały przesłane również do Straży Miejskiej w Krynicy Zdroju oraz Straży Gminnej w Chęlcu.

(dowód: akta kontroli str. 24)

Zarząd Powiatu Nowosądeckiego w uchwale nr 171/2011 z 13 lipca 2011 r. ustalił regulamin organizacyjny dla Powiatowego Zarządu Dróg w Nowym Sączu (PZD). W § 18 tego regulaminu określony został m.in. szczegółowy zakres działania Referatu Utrzymania Dróg i Zarządzania Ruchem (Referatu), któremu przyporządkowano także prowadzenie spraw związanych z usuwaniem pojazdów z dróg.

(dowód: akta kontroli str. 9-15)

- 1.2. Wobec powierzenia Powiatowemu Zarządowi Dróg zadań w zakresie usuwania pojazdów i prowadzenia parkingów strzeżonych dla tych pojazdów nie kierowano pracowników Starostwa na szkolenia w tym zakresie, a także nie zorganizowano stanowiska pracy do realizacji tych zadań.

(dowód: akta kontroli str. 62)

- 1.3. W Starostwie nie odnotowano żadnej skargi dotyczącej usuwania pojazdów i prowadzenia parkingów strzeżonych dla tych pojazdów.

(dowód: akta kontroli str. 25 i 31-45)

- 1.4. Na dzień kontroli NIK (23 maj 2013 r.) na stronie internetowej Starostwa (<http://www.starostwo.nowy-sacz.pl>) brak było informacji o zasadach działania i trybie funkcjonowania jednostki w zakresie dotyczącym usuwania pojazdów z drogi na podstawie art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym, a w szczególności nie zawierał informacji dla właścicieli pojazdów usuniętych z drogi o parkingach na których przechowywane są te pojazdy (np. adresy parkingów, godziny funkcjonowania, nr telefonu) oraz o zasadach postępowania właściciela pojazdu w celu jego odzyskania. Portal nie zawierał również informacji, że ww. zadania są realizowane przez PZD.

(dowód: akta kontroli str. 18-23)

Podczas trwania kontroli NIK, tj. 23 maja 2013 r. na stronie internetowej (www.bip.powiat.nowy-sacz.pl) pracownik Starostwa zamieścił informację, że sprawy związane z usuwaniem pojazdów z dróg prowadzi PZD i jednocześnie w pozycji 37 zadań Wydziału Komunikacji i Transportu wprowadził link do odpowiedniej strony PZD.

(dowód: akta kontroli str. 57 i 59)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na tym, że do dnia ogędzin, tj. do 23 maja 2013 r. Starostwo nie udostępniło w Biuletynie Informacji Publicznych (BIP) informacji dotyczących m.in. zasad postępowania w przypadku usunięcia pojazdu z drogi oraz dalszego trybu postępowania w celu jego odzyskania przez właściciela lub posiadacza. Dotyczy to w szczególności trybu realizacji zadań określonych w art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym. Obowiązek upublicznienia takich informacji wynika z art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej³.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zakresie przygotowania jednostki do realizacji zadań Starosty wynikających z art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym.

2. Nadzór nad realizacją zadań związanych z usuwaniem pojazdów z drogi

Opis stanu
faktycznego

2.1. Do dnia kontroli NIK, tj. do 23 maja 2013 r. Starostwo Powiatowe nie przeprowadziło w PZD kontroli w zakresie realizacji zadań Starosty, określonych w art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym, a także nie dokonywało okresowych ocen realizacji tych zadań przez PZD. Dyrektor PZD nie przedkładał Starości informacji o przebiegu realizacji powierzonych PZD zadań. Kontrolerom NIK nie przedstawiono dokumentów wskazujących na wykonywanie czynności nadzoru nad realizacją zadań Starosty zleconych do wykonywania przez PZD, tj. zadań związanych z usuwaniem pojazdów z drogi oraz ich przechowywaniem na parkingach strzeżonych.

Starosta wyjaśnił, że Zespół ds. Kontroli i Analiz Starostwa, zgodnie z uchwałą nr 650/2012 Zarządu Powiatu Nowosądeckiego z dnia 27 grudnia 2012 r. w sprawie zatwierdzenia planu kontroli na rok 2013, ma zaplanowaną kontrolę tego zagadnienia. W planie kontroli na 2013 r. badanie wykonania zadania związanego z usuwaniem pojazdów z dróg powiatowych przewidziano na III kwartał.

(dowód: akta kontroli str. 16, 25-30, 64)

2.2. W okresie od 21 sierpnia 2011 r. do 31 grudnia 2012 r. na podstawie art. 130a ustawy prawo o ruchu drogowym 4 pojazdy o masie do 3,5 tony zostały usunięte z drogi publicznej, a ich łączny czas przechowywania na parkingu wyniósł 9 dób. Zgodnie z przyjętymi w uchwale Rady Powiatu Nowosądeckiego stawkami, należność za te usługi powinna wynieść 1870 zł⁴.

(dowód: akta kontroli str. 66-74)

Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu poinformowała, że w okresie od 21 sierpnia 2011 r. do 31 grudnia 2012 r. zleciła usunięcie siedmiu pojazdów, w tym cztery pojazdy zostały ujęte w ewidencji PZD oraz dwa pojazdy nieujęte w tej ewidencji, a usunięte 26 sierpnia i 6 października 2011 r. na parkingi prowadzone przez firmę Moto-Sowa. Ponadto, w odniesieniu do jednego pojazdu wykazanego w informacji Policji, nie doszło do usunięcia, gdyż pojazd został usunięty przez przybyciem wezwanej firmy Stanlak-Opoka. Firma Moto-Sowa nie była wyznaczona przez Starostę do usuwania pojazdów oraz ich przetrzymywania na parkingu strzeżonym, a Starostwo nie poniosło żadnych kosztów z tytułu usunięcia dwóch pojazdów przez firmę Moto-Sowa.

(dowód: akta kontroli str. 75-79)

Oplaty z tytułu usunięcia opisywanych wyżej 4 pojazdów pobrał przedsiębiorca prowadzący parking – jako wynagrodzenie za wykonane usługi. Oplaty te nie zostały jednak przyjęte na dochód Powiatu, a Starostwo i PZD nie prowadziły żadnych rozliczeń finansowych z tytułu usunięcia tych pojazdów z drogi. Skarbnik Powiatu Maria Jękot wyjaśniła, że PZD, jako jednostka budżetowa, pobrane dochody odprowadza do budżetu powiatu w terminach określonych w uchwale Zarządu Powiatu. Ponadto, Starosta wyjaśnił, że (cyt.): „W związku z tym, że nie wystąpiły zdarzenia wskazane

³ Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.

⁴ 4×400zł+9×30zł=1870 zł

w art. 130a ustawy prawo o ruchu drogowym, w okresie od 21 sierpnia 2011 r. do 31 grudnia 2012 r. nie prowadzono żadnych rozliczeń finansowych związanych z holowaniem i przechowywaniem pojazdów.”

(dowód: akta kontroli str. 24 i 47 oraz str. 63 i 81)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Opłaty z tytułu usunięcia pojazdów oraz ich przechowywania, oszacowane w wysokości 1870 zł, nie stanowiły dochodu Powiatu pomimo, że art. 130a ust. 6e ustawy Prawo o ruchu drogowym tak stanowi. Opłaty te pobrała jednostka wyznaczona przez Starostę Nowosądeckiego do realizacji usług w zakresie usuwania pojazdów nie informując PZD, ani Starostwa o sposobie i wysokości naliczenia.

Według wyjaśnień Starosty, przedmiotowa ustawa w ówczesnym brzmieniu nie upoważniała Starosty do nakładania na wyznaczone podmioty obowiązku przekazywania informacji o rozliczeniach finansowych w tych przypadkach, ani nie dawała podstaw do żądania tych informacji. Ustawa z dnia 22 lipca 2010 r. o zmianie ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw⁵, wprowadzająca zmiany art. 130a ustawy prawo o ruchu drogowym określała, że opłaty za usunięcie pojazdów z drogi oraz za prowadzenie parkingu strzeżonego dla tych pojazdów stanowią dochód własny powiatu, tak więc Powiat Nowosądecki stosuje obowiązujące przepisy ustawy prawo o ruchu drogowym od 2 stycznia 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 50-51)

2. W okresie od 21 sierpnia 2011 r. do dnia kontroli, tj. do 6 czerwca 2013 r. Starostwo nie dokonywało okresowych ocen i kontroli prawidłowego wykonania zadań własnych Powiatu, zleconych PZD do wykonania, a określonych w art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym.

(dowód: akta kontroli str. 16 i 25)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli nie może podzielić poglądu dotyczącego braku zdarzeń usunięcia pojazdów z powodów wyszczególnionych w art. 130a ustawy Prawo o ruchu drogowym, wyrażonego przez Pana Starostę w wyjaśnieniach z 24 maja 2013 r. Jak wynika z przytoczonych wyżej ustaleń dokonanych w PZD, a także z informacji Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu zdarzenia takie nastąpiły w okresie od 21 sierpnia 2011 r. do 31 grudnia 2012 r. NIK zwraca także uwagę na wykazane przez Policję dwukrotne usunięcie pojazdu z drogi publicznej przez nieuprawniony do tego podmiot, pomimo że dokonane zostało w obszarze zadań własnych Powiatu.

W art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 22 lipca 2010 r. o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych ustaw określono, że jednostki usuwające pojazdy prowadzące parkingi strzeżone wyznaczone na podstawie przepisów obowiązujących przed nowelizacją realizują swoje zadania przez okres na jaki zostały wyznaczone. Zarówno ustawa zmieniająca, jak i ustawa Prawo o ruchu drogowym nie stanowi, że przedłuża się dotychczasowe zasady usuwania i przechowywania pojazdów, które faktycznie nie zostały określone ani w Zarządzeniu Nr 29/2009 Starosty Powiatu Nowosądeckiego z 11 grudnia 2009 r., ani też nie zawarto z wyznaczonymi jednostkami umów cywilno-prawnych, regulujących m.in. zasady rozliczeń oraz odpowiedzialności cywilnej z tytułu nieprawidłowej realizacji zadań. Zatem, przepis art. 130a ust. 6e ustawy Prawo o ruchu drogowym powinien obowiązywać od dnia wejścia w życie przytoczonej nowelizacji, tj. opłaty z tytułu ponoszonych kosztów usuwania i przechowywania pojazdów stanowić powinny dochód własny Powiatu.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia, sprawowanie nadzoru nad PZD w zakresie realizacji zadań własnych Powiatu. Przekazanie PZD zadań Starosty związanych z usuwaniem pojazdów z drogi na podstawie art. 130a Prawa o ruchu drogowym, bez równoczesnego wdrożenia zasad nadzoru nad realizacją tych zadań nie zapewniało prawidłowego wykonywania tych zadań.

⁵ Dz. U. Nr 152, poz. 1018 ze zm.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli, wnosi o:

- 1) ustalenie takiej procedury pobierania opłat od właścicieli usuniętych z drogi pojazdów, która zapewni uzyskiwanie przez Powiat dochodu, o którym mowa w art. 130a ust. 6e ustawy Prawo o ruchu drogowym,
- 2) objęcie nadzorem prawidłowości wykonania przez PZD zadań Starosty Nowosądeckiego, wynikających z przytoczonych wyżej przepisów ustawy.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków, lipca 2013 r.

Kontroler
Tadeusz Jasiński
specjalista kontroli państwowej